

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic

Evangelia duminicii

(Ioan XVII, 1-13)

1. Pe acestea le-a grăit Iisus; și, ridicând ochii la cer, a zis: "Părinte, a venit ceasul. Preamărește pe Fiul Tău, ca și Fiul să Te preamărească pe Tine,
2. așa cum I-ai dat stăpânire peste tot trupul, ca El să dea viață veșnică tuturor acelor pe care I i-ai dat.
3. Iar viața veșnică aceasta este: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos, pe Care L-ai trimis.
4. Eu Te-am preamărit pe Tine pe pământ; lucrul pe care Mi l-ai dat să-l fac, l-am săvârșit.
5. Și acum, preamărește-Mă Tu, Părinte, la Tine Însuși, cu slava pe care am avut-o la Tine, mai înainte de a fi lumea.
6. Arătat-am numele Tău oamenilor pe care Mi i-ai dat Mie din lume. Ai Tăi erau și Mie Mi i-ai dat și cuvântul Tău l-au păzit.
7. Acum au cunoscut că toate câte Mi-ai dat, de la Tine sunt;
8. Căci cuvintele pe care Tu Mi le-ai dat Mie, Eu le-am dat lor, iar ei le-au primit și au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieșit și au crezut că Tu M-ai trimis.
9. Eu pentru aceștia Mă rog; nu pentru lume Mă rog, ci pentru cei pe care Mi i-ai dat, că ai Tăi sunt.
10. Și toate ale Mele sunt ale Tale, și ale Tale sunt ale Mele și M-am preamărit întru ei.
11. Și Eu nu mai sunt în lume, dar ei în lume sunt și Eu vin la Tine. Părinte Sfinte, întru numele Tău păzește-i pe cei pe care Mi i-ai dat, ca ei să fie una, așa cum suntem Noi.
12. Când eram cu ei în lume, Eu întru numele Tău îi păzeam pe cei ce pe care Mi i-ai dat; și i-am păzit și nici unul dintre ei n-a pierit, decât fiul pierzării, ca să se împlinescă Scriptura.
13. Dar acum Eu vin la Tine și pe acestea le grăiesc în lume, pentru ca bucuria Mea s-o aibă deplină întru ei".

Luminători prea străluciți ai adevărului lui Hristos v-ați arătat lumii pe pământ, după adevăr, Fericiților Părinți, nimicind eresurile limbușilor celor cu rău nume, și stingând tulburările cele învăpăiate ale hulitorilor. Pentru aceasta, ca niște ierarhi ai lui Hristos, rugați-vă să ne mântuim.

Sedealna Părinților, glasul al 4 -lea

ANUNȚURI

- ❖ Sâmbătă, 18.06.2005 este zi de pomenire pentru morți: **Moșii de Vară**. Se va oficia în Biserica Sfânta Liturghie și se vor săvârși cuvenitele pomeniri pentru cei răposați (**informații importante despre pomenirile pentru cei adormiți, despre slujba înmormântării puteți revedea în Rubrica Datoria față de cei răposați, publicată pe parcursul numerelor 106 -113**)
- ❖ Duminică, 19.06.2005 este **Duminica Pogorârii Sfântului Duh, Duminica Mare**, sau **Duminica Rusaliilor**.
- ❖ După Sfânta Liturghie, în Duminica Mare, la ora 12.00 se va oficia "**Slujba plecării genunchilor**", Vecernia cu rugăciuni deosebite, la sfârșitul căreia se împart ramuri de tei binecuvântat.
- ❖ Conform tradiției, invităm sâmbătă seara pe creștinii din parohie, mai ales pe tineri, să vină cu flori pentru a împodobi Biserica.

Semnificații ale Duminicii Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic

Sinodul I ecumenic a avut loc în anul 325 în localitatea Niceea de lângă Constantinopol. Întrunirea acestui Sinod ecumenic a fost necesară pentru a se combate o erezie apărută în sânurile creștinismului și care, prin amploarea sa, adusese mult rău unității creștinilor. Această erezie era susținută de Arie, de aceea și erezia s-a numit *arianism*.

Arie s-a născut în Libia în anul 256. Despre el Sfântul Epifanie al Salaminei Ciprului (+403) spunea că era “un om în vârstă, de statură înaltă, cu fața tristă, având o înfașurare care-l făcea capabil să înșele, asemenea unui șarpe viclean, inimile naive, prin aerul său de sfințenie aparentă” (Contra tuturor ereziilor 68, 3). Datorită faptului că a candidat împreună cu episcopul Alexandru al Alexandriei la ocuparea scaunului episcopal al Alexandriei și nu a ieșit episcop, a început să-și propovăduiască învățătura sa greșită. Arianismul are la bază următoarele principii greșite:

1. numai Dumnezeu - Tatăl este necreat și nenăscut, iar Fiul este inferior Tatălui;
2. Fiul este creat din voința Tatălui, dar nu din ființa Lui,; Iisus Hristos fiind conceput de către Fecioara Maria în mod natural, El nu este altceva decât un fiu adoptiv al Tatălui;
3. scopul creării Fiului a fost crearea Universului, deoarece Dumnezeu, principiul nevăzut și nepătruns, nu putea crea universul material decât prin intermediul unui Demiurg;

Sinodul I ecumenic s-a convocat la inițiativa împăratului de atunci a Imperiului Roman, Sfântul Constantin cel Mare. De altfel, împăratul Constantin însuși a prezidat lucrările acestui Sinod ecumenic.

Au participat la lucrările sinodului un număr de 318 episcopi, după informațiile pe care le avem de la istoricul vremii - Eusebiu de Cezarea. Tot de la acest istoric știm că “nici sciteanul nu lipsea din ceată”. Astfel avem confirmarea că la acest sinod a participat și un episcop din Scythia, identificat de majoritatea istoricilor contemporani cu episcopul de Tomis (Constanța de azi). Din numărul celor 318 părinți participanți amintim pe Sfântul Ierarh Nicolae, Arhiepiscopul Mirelor Lichiei, Sfântul Spiridon, episcopul Trimitundeii, Sfântul Alexandru, episcopul Alexandriei și Sfântul Atanasie cel Mare.

După lungi dezbateri ce s-au desfășurat în perioada 20 mai – 25 august, Sinodul a declarat pe Arie eretic, iar învățătura sa a fost condamnată. Părinții participanți la Sinodul I ecumenic au crezut de bună cuviință să hotărască o dată pentru

totdeauna învățătura corectă despre dumnezeirea Fiului și despre relația Acestuia cu Dumnezeu Tatăl, de aceea au fost formulate primele șapte articole ale *Crezului* a căror explicație am inițiat-o în numărul 118 și o continuăm în acest număr.

Tâlcuirea Simbolului de credință (4)

Articolele 4-6 “Și S-a răstignit pentru noi în zilele lui Ponțiu Pilat și a pățimit și S-a îngropat și a înviat a treia zi - după Scripturi; și S-a înălțat la ceruri și șade de-a dreapta Tatălui”

Pătimirea, Răstignirea, Îngroparea și Învierea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, afirmate prin aceste articole, s-au petrecut în vremea când procurator roman era Ponțiu Pilat. Deși păgân, numele său este pomenit în simbolul de credință tocmai pentru a fi localizate în istorie aceste evenimente.

Învierea lui Hristos deschide o altă perspectivă. Mântuitorul înviază, biruiește moartea, iar mai apoi se așează de-a dreapta Tatălui. Se încheie astfel o primă etapă a istoriei mântuirii noastre, când Adam cel vechi este înlocuit cu Adam cel nou, anume cu Domnul nostru Iisus Hristos, care prin Învierea Sa a reînnoit firea umană, a restabilit chipul lui Dumnezeu în om.

Articolul 7: “Și iarași va să vină, cu slavă, să judece vii și morții; a Cărui împărăție nu va avea sfârșit”.

A doua venire a Mântuitorului se va deosebi de prima. Dacă prima dată a venit în chip smerit, pentru a ne învăța pe noi și pentru a ne împăca cu Dumnezeu, a doua oară va veni întru Slava Sa și venirea Sa va avea un scop precis: ”să judece vii și morții”. Dacă prima dată Mântuitorul vine ca Învățător, a doua oară va veni ca Judecător. Cei care vor asculta de cuvintele Lui și le vor împlini se vor mântui, iar cei care nu le vor asculta se vor osândi. Toate faptele vor avea un corespondent în veșnicie, căci Împărăția lui Dumnezeu “nu va avea sfârșit”.

Articolul 8 din Crez prezintă adevărata învățătură despre cea de-a treia persoană a Sfintei Treimi, Dumnezeu-Sfântul Duh: **”Și întru Duhul Sfânt, Domnul de viață făcătorul, Care din Tatal purcede, Cel ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și slăvit, Care a grăit prin proroci”.**

Din acest articol al *Simbolului de credință*, creștinii înțeleg că Duhul Sfânt este Dumnezeu adevărat, ca și Tatăl și Fiul, că El purcede din veci din Tatăl, că are aceleași însușiri și lucrări dumnezeiești ca și Tatăl și Fiul, și I se aduce aceeași închinare ca și Tatălui și Fiului, fiind de o ființă și egal cu Tatăl și cu Fiul. Duhul Sfânt purcede numai

din Tatăl. Acest adevăr ni l-a descoperit Însuși Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu întrupat, când a zis: *”Când va veni Mângâietorul, pe Care Eu Îl voi trimite vouă de la Tatăl, Duhul adevărului, Care de la Tatăl purcede, Acela va mărturisi despre Mine”* (Ioan XV,26).

Este bine, pentru a înțelege cât mai complet învățătura despre Duhul Sfânt, să asimilăm corect sensul cuvântului *”a purcede”*, care sub aspect simbolic și semantic diferă de termenul *”a trimite”*. *”Trimiterea”* presupune o încadrare temporală, un punct de plecare și o destinație. Când folosim termenul de *trimitere*, ne referim doar la relația între Dumnezeu-Fiul și Dumnezeu-Sfântul Duh: Fiul **trimite** pe Sfântul Duh de la Tatăl în lume pentru a sfinți și continua tainic opera Sa mântuitoare, la scara istoriei.

Purcederea este caracteristică relației între Dumnezeu-Tatăl și Dumnezeu-Duhul Sfânt: Sfântul Duh purcede de la Tatăl, doar de la Tatăl. Purcederea este o altfel de trimitere, o trimitere din veșnicie, deoarece Duhul Sfânt purcede din veșnicie de la Tatăl. Purcederea exprimă așadar o trimitere atemporală.

Acest articol din Crez face referire la egalitatea dintre cele trei persoane ale Sfintei Treimi, afirmând că Duhul Sfânt *”este închinat și slăvit”* cu Tatăl și cu Fiul. Aceste cuvinte aveau menirea de a înfiera o erezie apărută la sfârșitul secolului al IV-lea și răspândită de Macedonie și adeptii lui. Aceștia spuneau că Duhul Sfânt nu este egal cu Tatăl și cu Fiul, ci că le este subordonat. Sinodul al II-lea care a avut loc la Constantinopol în anul 387 a înlăturat această învățătură greșită formulând acest articol, al optulea din Crez.

Tot la acest sinod de la Constantinopol s-au formulat și ultimele articole din Crez.

În **articolul 9** este cuprinsă pe scurt învățătura despre Sfânta Biserică: **”Într-una, sfântă, sobornicească și apostolească Biserică”**. Se desprind patru însușiri ale Bisericii din această formulare. Biserica este **una**, deoarece Fiul lui Dumnezeu unul este; este **sfântă** deoarece sfânt este Domnul; este **sobornicească** deoarece ea este universală și chemarea ei este să se întindă peste tot și să-i cuprindă în sânul ei pe toți; este **apostolească** deoarece ea este întemeiată și așezată pe mărturia sfinților apostoli, Domnul nostru Iisus Hristos fiind *”piatra cea din capul unghiului”* (Efeseni II,20).

În **articolul 10** se vorbește despre importanța Tainei Sfantului Botez care are ca prim folos iertarea păcatului strămoșesc: **”Mărturisesc un botez spre iertarea păcatelor”**. Mărturisirea se referă deopotrivă și la celelalte sfinte taine, căci Sfântul

botez constituie poarta de intrare pentru întreaga lucrare sacramentală a Bisericii

Ultimele două articole (11 și 12): ”Aștept învierea morților și viața veacului ce va să fie”, îl plasează pe creștin într-o perspectivă eshatologică, într-o stare de priveghere continuă, stare care trebuie să ne caracterizeze și pe noi mereu și pretutindeni.

Pr. Viorel Mihalache

Sfinți Români (4)

În ziua de *15 iunie*, Biserica Ortodoxă îl pomenește pe *Sfântul Mucenic Isihie* (a nu fi confundat cu Sfântul Mucenic Isihie Sincliticul, fost dregător al Împăratului Maximian, ucis prin înec și pomenit pe 2 martie, nici cu Sfântul Mucenic Iisihie din ceata celor 40 de Mucenici din Sevasta, pomeniți pe 9 martie, nici cu Sfântul Mucenic Isihie cel originar din Italia, pomenit și de Biserica Răsăritului pe 7 iulie) Acesta era ostaș creștin și făcea parte din legiunea armatei romane de la Dunăre, staționată în cetatea Durostor din provincia Moesia Inferior, în timpul împăraților Dioclețina și a ginerelui său, Maximian Galeriu.

Biruința reformată împotriva perșilor în anul 297 a constituit un prilej pentru acesta din urmă să inițieze o aprigă prigoană împotriva creștinilor. Încă de mai înainte, el îi socotea că sunt niște cetățeni nefolositori societății, de vreme ce cred într-un Dumnezeu Atotputernic, nevăzut, iubitor de oameni și de pace pe pământ. Împăratul amintit susținea că ei reprezintă însăși cauza slăbirii Imperiului Roman. De aceea a poruncit să fie îndepărtați din armată.

Astfel au fost arestați, judecați și codamnați la moarte prin decapitare soldații creștini Pasicrate și Valention, Nicandru și Marcian, veteranul Iuliu, cărora le-au urmat ostașul Isihie (a se vedea numerele 118 și 120 ale foii noastre parohiale). Potrivit tradiției, în ziua pătimirii veteranului Iuliu, Sfântul Isihie care se afla la închisoare cu el, i-a adresat următoarea doleanță: „ –Te rog, Iuliu, să împlinești cu bucurie făgăduința ca să primești cununa pe care Domnul a promis-o credincioșilor Săi și amintește-ți de mine. Curând și eu te voi urma”.

Iar Iuliu, sărutând pe acest ostaș al lui Hristos, l-a sfătuit să păstreze nestinsă făclia credinței, neîntinându-și viața cu închinarea la idoli și la poftele lumesti. L-a asigurat totodată că năzuințele sale sufletești vor fi împlinite în chip desăvârșit în ceruri.

După *Sfinți Români și apărători ai legii strămoșești*, Editura Institutului Biblic și de misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1987

Cuvânt despre rugăciune - Arhim. Arsenie Boca -

Rugăciunea e cea dintâi datorie a creștinului pe care trebuie s-o îndeplinească. Este vreme pentru orice lucru de sub cer (Ecclesiastul 3, 1). Cum dar să nu fie vreme pentru rugăciune, care este cel dintâi lucru de sub cer ?

Dacă este vreme pentru distracție, poți să te mai plângi că nu este vreme pentru rugăciune ?

Numai cel ce nu vrea să se roage nu găsește vreme pentru rugăciune. Oricât ai fi de ocupat, oricât de grea ar fi munca ta cu care îți dobândești hrana de toate zilele, nu ești în stare să pui deoparte măcar câteva din ceasurile dintâi ale zilei și ale nopții, pentru convorbirea cu Dumnezeu prin rugăciune ?

Iar dacă se poate, chiar și în vremea ocupațiilor să nu lași rugăciunea ! Lucrul să fie în mâini, iar rugăciunea în minte, spune un nevoitor. Rugăciunea este cel dintâi dar al lui Dumnezeu cu care se dobândesc toate darurile.

Pentru ca un cerșetor să primească milostenie trebuie să întindă mâna, pentru ca un prunc să primească hrană trebuie să deschidă gura, asemenea se cuvine omului să se întindă spre Dumnezeu ca să dobândească darul Lui. Se cuvine să aibă sufletul deschis ca să primească darurile lui Dumnezeu.

Rugăciunea este mâna întinsă pentru primirea darurilor de la Dumnezeu, este gura deschisă pentru gustarea hranei cerești. Ca o cheie de aur, rugăciunea ne deschide toate comorile milostiviilor cerești. Rugăciunea se ridică, iar binecuvântarea lui Dumnezeu se pogoară spre om. Fără rugăciune, viața noastră duhovnicească flămânzește, însetează și moare.

Cine vrea să fie auzit de Dumnezeu în rugăciunile sale, acela trebuie să-L asculte pe Dumnezeu în poruncile Sale.

Primește-L pe dătătorul de lege, Dumnezeu, și El te va primi pe tine, cel ce te rogi. Nu se poate ca atunci când omul îl ascultă pe Dumnezeu, El să nu-l asculte pe om, pentru că Dumnezeu nu e departe de om. Ascultarea urmează după ascultare. Dacă cineva îl ascultă pe Dumnezeu atunci și Dumnezeu îl ascultă pe el (Avva Moise).

„Roagă-te lui Dumnezeu ca și când L-ai vedea, pentru că El precis te vede” (Avva Nistor). Pentru ce credincioșii în vremea rugăciunii își pleacă ochii ? Pentru că stau înaintea prea luminatei fețe a Ființei Celui Prea Înalt. Ia aminte cu cine stai de vorbă, ca să nu-ți fie rugăciunea spre păcat.

Cel ce se roagă numai cu gura se roagă văzduhului, iar nu lui Dumnezeu. Dumnezeu ia aminte la inimă, nu la cuvinte. Rugăciunea săvârșită

cu neglijență și cu lenevie este o vorbire deșartă. Tu însuși nu auzi rugăciunea ta, cum dar vrei s-o audă Dumnezeu. Trebuie să ne curățim mai înainte pe noi înșine și apoi să stăm vorbă cu Cel curat (Sfântul Grigorie Teologul).

Când te scoli dimineața din somn, gândește-te că Dumnezeu îți dă ziua pe care n-ai fi putut să ți-o dai singur și pune deoparte prima oră sau măcar un sfert de oră din ziua ce ți s-a dat și adu-o drept jertfă lui Dumnezeu într-o rugăciune de mulțumire și de cerere bună. Cu cât vei face mai cu osârdie acest lucru cu atât mai mult îți vei sfinți ziua, cu atât mai puternic te vei îngrădi în fața ispitelor pe care le întâmpini în decursul zilei.

Tot așa, când mergi către somn, gândește-te că Dumnezeu îți dă odihnă de ostenele tale. Consacră lui Dumnezeu o curată și smerită rugăciune. Buna ei mireasmă îți va apropia pe îngerul tău spre paza ta.

Rugăciunea de dimineață pentru om este întocmai ca roua de dimineață pentru plante. Cine se roagă lui Dumnezeu de dimineață, cu o cuvenită luare-aminte e mai fericit și mai liniștit tot restul zilei aceleia. Minte se ocupă toată ziua cu ceea ce o preocupă de dimineață, ca o piatră de moară, care macină în restul zilei grâu sau neghină.

Silește-te ca și în mijlocul ocupațiilor să găsești măcar câteva minute pentru ca să te întorci cu gândul și cu rugăciunea plină de evlavie către Acela Care binecuvântează munca cinstită și dă izbândă lucrului bun.

Tu nu ești creat pentru pământ, ci pentru cer. După ostenele și grijile vieții, ridică-te sus cu mintea și cu inima, revarsă-ți înaintea lui Dumnezeu sufletul în rugăciuni și mulțumiri. Roagă-te! Aceasta este datoria ta, slava ta, fericirea ta. Începe și sfârșește-ți ziua cu Dumnezeu.

Mari duhovnici despre rugăciune, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2003, pp. 225-231

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax **211 273**, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Paroh: Pr. Mihai Mărgineanu
Preot II: Pr. Viorel Mihalache
Secretar redacție: Vasilica Onofrei

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul IBAN RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450 deschis la Raiffeisen Bank.